

BILTEN

AGENCIJA ZA PREDŠKOLSKO OSNOVNO I SREDNJE OBRAZOVANJE

srpanj - rujan 2022. godine

Dragi eTwinneri,

pred nama je početak još jedne nove školske godine koja sobom nosi nova znanja, nove izazove i nove doživljaje. Svaka je godina posebna na svoj način, a za svaki profesionalni put vjerojatno bismo mogli ispisati niz nezaboravnih iskustava, događaja i neizbrisivih stranica osobnih dnevnika. Želimo da tim profesionalnim stazama kročite hrabro, smjelo i odvažno s jasnim i realnim ciljevima. Vodeći se onom starom izrekom, da je dobro pripremljena stvar polovica obavljenog posla, nema sumnje da će se dobrom pripremom postići zacrtani rezultati u Vašem radu.

Želimo da Vaše škole i učionice budu mjesta gdje će djeca „ŽIVJETI PUNIM PLUĆIMA“, gdje će svaki učenik imati priliku učiti i stjecati nova znanja, vještine i kompetencije. Neka to bude mjesto gdje ćete Vi, dragi naši nastavnici, i dalje biti „vjetar u leđa“ učenicima koji će im pomoći u stvaranju novih, a dijeljenju postojećih znanja. Na taj način škola može opstati i postati mjestom gdje učenici uče, gdje su sretni i gdje postoji prilika da se razvija i cijeni suradnja i zajedništvo.

Ove godine nova eTwinning platforma bit će veliki izazov. Stoga pitajte, istražujte i sudjelujte u nepoznatim „eTwinning rutama“. Neka naša navika snalaženja na staroj platformi ne bude prekretnica za istraživanje novih prilika i različitih okolnosti učenja.

U ovoj godini zajedništva i stvaranja boljih uvjeta za učenje i rad u svim školama, pokušajte raditi i na neodvojivoj vezi odgoja i obrazovanja, a to je održivi razvoj. Neka zelena tranzicija bude dio svakodnevice, kako bi naši učenici bili pripremljeni za očuvanje okoliša i opstank prirodnih resursa na cijelom planetu.

Dosadašnje iskustvo nam je pokazalo da je NASTAVNIK najjača karika u odgojno-obrazovnom procesu, a budućnost će nam pokazati da je ulaganje u obrazovanje najveća INVESTICIJA i najveći RESURS za gospodarski, društveni i socijalno-ekonomski razvoj svake zemlje. Stoga, počnite ulagati u svoje znanje sada i odmah i ne zaboravite da Vaš „vjetar u leđa“ zasigurno može biti sve što eTwinning program nudi.

Sudjelujte i dalje u svim eTwinning aktivnostima, jačajte profesionalno i budite dosljedni nastavničkoj profesiji i ulozi koju imate jer o plodovima Vašega rada ovisit ćemo i mi i naše buduće generacije!

Neka nam je sretna i uspješna školska 2022./2023. godina!

***Za zajedništvo, uvijek uz Vas,
eTwinning tim***

eTwinning

eTwinning aktivnosti

eTwinning seminar za ruralne škole u Draču (Albanija)

eTwinning seminar pod nazivom „Nastavnici iz mediteranskih zemalja koji rade u ruralnim školama zajedno na EYropskoj platformi za školsko obrazovanje – ESEP“, održan je 26. - 28. 9. u Draču (Albanija). Na seminaru su sudjelovale i dvije eTwinning nastavnice iz Bosne i Hercegovine, Ivana Popo iz OŠ „Bijelo polje“ Potoci, Mostar i Nataša Ivanović, OŠ „Sveti Sava“ Foča.

Ovaj eTwinning seminar bio je namijenjen nastavnicima koji rade u ruralnim školama i svojim aktivnostima se fokusirao na pitanja digitalizacije u nastavi i planiranju projekata uz eTwinning kao izvanrednim alatom za inovacije. Aktivnosti su bile usmjerene i na promoviranje inkluzije i razvijanje transverzalnih vještina, kao i da prevladavanje geografske izolacije u kojoj se te škole često nalaze.

Tijekom seminara, na kojem su sudjelovali nastavnici iz Albanije, Italije, Španjolske, Bosne i Hercegovine, Slovenije, Hrvatske, Bugarske i Cipra, održane su radionice o korištenju eTwinning alata i planiranju projekata.

eTwinning webinar – Predstavljanje najboljih projekata kojima je dodijeljena Državna oznaka kvalitete 2022.

eTwinning Državna organizacija za potporu počela je promovirati eTwinning projekte kojima je dodijeljena Državna oznaka kvalitete 2022.

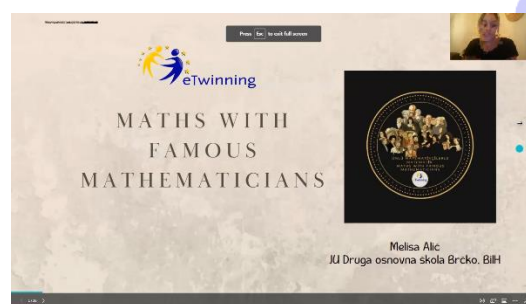
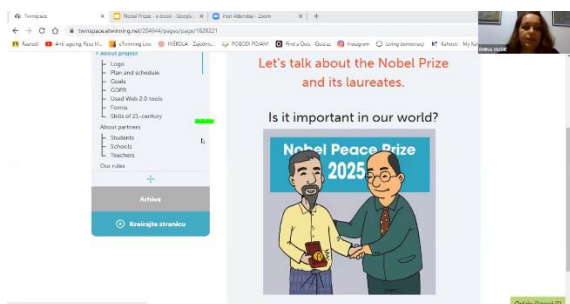
Potaknuta velikim brojem eTwinning projekata koji su imali maksimalan broj bodova prilikom dodjele Državne oznake kvalitete eTwinning Državna organizacija za potporu organizirala je realizaciju webinar na kojima će eTwinning nastavnici predstaviti svoje projekte kao primjere dobre prakse.

Planirano je održavanje pet webinar, putem zoom-a, na kojem će svaki put biti predstavljena najmanje dva izvrsna eTwinning projekta. Termini održavanja su utorkom u 19.00, od 27. 9. do 25.10. 2022.

Prvi webinar održan je 27. 9. gdje su svoje projekte predstavile:

- Emina Musić, Mješovita srednja škola Busovača sa projektom „Nobel Prizes and our world“
- Melisa Alić, JU Druga osnovna škola Brčko distrikt BiH sa projektom MATHS WITH FAMOUS MATHEMATICIANS (ÜNLÜ MATEMATİKÇİLERLE MATEMATİK).

Naredni webinar zakazan je za 4. 10. u 19.00. Pridružite nam se, poslušajte eTwinning dobre prakse i krenite na svoje eTwinning putovanje.

Profesionalno jačanje eTwinning ambasadora/ITE i Državne organizacije za potporu u BiH

Članovi eTwinning državne organizacije za potporu, eTwinning ambasadori i predstavnice ustanova za obrazovanje budućih nastavnika - ITE, sudjelovali su eTwinning događaju pod nazivom „Profesionalno jačanje eTwinning ambasadora/ITE i Državne organizacije za potporu u Bosni i Hercegovini“!

Cilj ove planirane i realizirane aktivnosti bio je prvenstveno upoznati i zblížiti sve članove eTwinning tima, unaprijediti znanja i vještine, zajednički kreirati zadatke i aktivnosti za naredni period kao i osmisliti kako što bolje podržati našu zajednicu eTwinning nastavnika u BiH nakon pokretanja Europske platforme za školsko obrazovanje.

Vjerujemo da će provedene aktivnosti unaprijediti daljnji rad eTwinning tima u Bosni i Hercegovini. Kroz analizu i raspravu o dosadašnjem radu eTwinning ambasadora, predstavljanje novog ciklusa eTwinninga u BiH, zajedničke skupne i tjelesne aktivnosti i drugih sadržaja, uspješno smo kreirali zajednički plan aktivnosti ambasadora /ITE /NSO za naredno razdoblje.

Naš eTwinning rad organizirali smo u Rafting centru Drina -Tara i Rafting kampu Tara extreme, u periodu od 17. do 19. kolovoza 2022.

Ovaj događaj je od velike važnosti za eTwinning u BiH, s obzirom da je eTwinning postao dio [Europske platforme za školsko obrazovanje](#), a eTwinning ambasadori predstavljaju pokretačku snagu eTwinninga. 🍀

[#etwinning](#) [#etwinningambasadori](#) [#etwinningNSO](#) [#etwinningITE](#) [#aposo](#) [#školaizsnova](#) [#etwinningrazglednica](#) [#ESEP](#)

Za mnogo dobrih bilten senzacija!

(slijedi)

Mjesečna doza eTwinning vibracija!

Ogledalo različitih perspektiva učenja i poučavanja

Profesorica Karmelita Pjanić edukatorica je eTwinning inicijative za ustanove koje obrazuju buduće nastavnike (ITE), odnosno eTwinning ambasadorica koja predstavlja jedno od sveučilišta u BiH. Dolazi nam sa Pedagoškog fakulteta Sveučilišta u Bihaću. Njezina uloga je promovirati eTwinning kako bi pomogla budućim nastavnicima da se upoznaju s eTwinning aktivnostima i da ih koriste u svom budućem nastavnom procesu.

Inspiracija za intervju sa ITE ambasadoricom, Karmelitom Pjanić, bio je naš nedavni događaj u kolovozu, „Profesionalno jačanje eTwinning ambasadora/ITE i Državne organizacije za podršku Bosni i Hercegovini“ koji je organiziran kao zajednička aktivnost na Rafting centru Tara. Cilj ovog susreta bio je analizirati i diskutirati dosadašnji rad eTwinning ambasadora, kao i zajedničke aktivnosti i plan aktivnosti ambasadora /ITE/ NSO za naredno razdoblje.

Draga Karmelita, jako smo sretni što ste dio eTwinning zajednice i što ćete vjerojatno svojim primjerima otvoriti vrata novim mrežama nastavnika u Europi i velikim eTwinning izazovima kao ITE ambasadorica. Mnogi od njih, koji nemaju dovoljno informacija ili oklijevaju pridružiti se eTwinningu, najvećoj zajednici nastavnika u Europi, bit će motivirani upravo Vama.

Za početak možete li nam reći, kako ste Vi čuli za eTwinning i kako je počeo Vaš „eTwinning pohod“?

Za eTwinning sam saznala posredstvom Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje BiH. Moji „prvi koraci“ u eTwinningu bili su online seminari koje sam 2018. godine održala zainteresiranim učiteljima i nastavnicima matematike. S obzirom da su seminarima sudjelovali nastavnici iz većine zemalja, u kojima eTwinning djeluje, uvidjela sam mogućnosti suradnje i promoviranja primjera dobre prakse.

S obzirom na to da ste profesorica na Pedagoškom fakultetu Sveučilišta u Bihaću, koja je bila Vaša „filozofija i logika poučavanja“ u procesu integracije eTwinninga u nastavu (metode koje ste koristili za rješavanje problema, motivacija koju ste pronalazili za studente, zadatci i zanimljivosti za studente)?

Početna ideja bila je da studenti dobiju uvid u suvremenu nastavnu tehnologiju. Potom, poticanje studenata da istraže dostupne projekte pokušaju osmisлити vlastite. Otežavajuća okolnost u promociji eTwinninga na mom fakultetu je ta što su metodički predmeti zastupljeni nazavršnoj godini studija, a studenti nemaju dovoljno vremena posvetiti se sudjelovanju u eTwinningu. No, određen broj svršenih studenata pridružio se eTwinning zajednici.

Kako biste opisali važnost korištenja eTwinninga u nastavnom procesu?

eTwinning omogućuje suradničko učenje, fleksibilno vrijeme i prostor za učenje.

Vi imate veliko iskustvo u eTwinningu, kako biste to opisali u 4 riječi?

Ogledalo različitih perspektiva učenja (i poučavanja)

Kako budući nastavnici mogu imati koristi od eTwinninga?

eTwinning budućim nastavnicima nudi mogućnost povezivanja s kolegama i nastavnicima, upoznavanje s primjerima dobre prakse te usavršavanje komunikacijskih vještina.

Možete li nam reći koje koristi vidite od primjene eTwinninga u nastavnom procesu, ali i u području profesionalnog razvoja nastavnika?

Platforma nudi mnoge mogućnosti za profesionalni razvoj nastavnika: learning events, online seminars, pristup nastavnim materijalima kolega diljem Europe. Osim toga, nastavnici kroz sudjelovanje i/ili organiziranje projekata razvijaju vještine upravljanja i komunikacije.

Šta možete poručiti našim nastavnicima u BiH?

Nastavnici se ne trebaju i ne smiju bojati novih tehnologija u obrazovanju. S druge strane, trebaju kritički prosuđivati i pronaći pravu mjeru u korištenju novih nastavnih tehnologija uzimajući u obzir postavljene ciljeve i ishode učenja.

eTwinning

Digitalni nastavni alati

Kako se online učenje povezuje s učenjem putem suvremenih tehnologija, digitalni alati igraju veliku ulogu u omogućavanju bržeg, jednostavnijeg i fleksibilnijeg učenja. Oni nisu zamjena za klasične knjige, već nadopuna u nastavnom procesu koja pruža novu priliku za stjecanje znanja. Uz njihovu pomoć ostvarujemo ciljeve nastavnog procesa.

U nastavku možete pronaći naš izbor digitalnih alata za ovo izdanje biltena.

[Baamboozle](#) je digitalni alat za učenje koji koristi igre za podučavanje. Nudi širok izbor igara s automatskim pokretanjem, ali možete dodati i vlastite. Kao rezultat toga, knjižnica sadržaja svakodnevno raste kako nastavnici dodaju vlastite radove u skup resursa.

[Baamboozle](#) je dobra opcija i za korištenje na nastavi i za učenje na daljinu, kao i za domaće zadatke. Budući da učenici mogu pristupiti s vlastitih uređaja, moguće je igrati i učiti s gotovo bilo kojeg mjesta.

U ovom digitalnom alatu također možete kreirati timove tako da učenike možete podijeliti na dvije ili više grupa za potrebe natjecanja i rada jedan na jedan. [Baamboozle](#) prati rezultate tako da se možete baviti učenicima dok se igre odvijaju, a da vas ne ometaju dodatni pregledi radova i bodovanje.

Više o ovom alatu pogledajte na sljedećoj poveznici <https://www.baamboozle.com/>

Svaki nastavnik ima svoje omiljene digitalne alate i web stranice, ali postoji jedan sjajan alat koji je postao omiljen među nastavnicima diljem svijeta: [Classtools.net](#).

[Classtools.net](#) je web stranica sa zbirkom velikog broja besplatnih edukacijskih igrica, kvizova, aktivnosti i dijagrama koje možete izraditi u vrlo kratkom vremenu. Možete ih objaviti na svome blogu, web stranici ili na intranetu.

Kliknite poveznicu u nastavku i istražite ovaj digitalni alat <https://www.classtools.net/>

Ambasadorica eTwinning-a u BiH, Fatima Kličić

Kako započeti formativnu procjenu u učionici

Neformalno ili formativno ocjenjivanje se odnosi na učinkovit način provjere razumijevanja u cilju usmjeravanja nastave. Koristi se tijekom nastave, a ne na kraju nastavne jedinice ili teme. Ako ih pravilno i često koristimo, postoji mogućnost da će se nastava usporiti kada ustvrdimo da trebamo ponovno poučavati ili ponoviti gradivo koje učenici nisu u potpunosti razumjeli. I to je u redu. Ponekad stvarno moramo usporiti da bismo brzo krenuli naprijed.

Formativno ocjenjivanje odnosi se na različite metode koje nastavnici koriste za prikupljanje i tumačenje informacija o učenju učenika dok se učenje odvija. Omogućuje nastavnicima praćenje učenja učenika i prilagođavanje svog poučavanja, kako bi zadovoljili potrebe učenika za učenjem. Također, može pomoći u održavanju motiviranosti učenika za učenje stavljanjem onoga što su naučili u prvi plan. Formativno ocjenjivanje je najučinkovitije kada je redoviti dio programa nastave i učenja.

U nastavku se nalaze prakse utemeljene na dokazima za provedbu formativnog ocjenjivanja u odjeljenju. Imajte na umu da neki od ponuđenih primjera možda nisu primjenjivi na svakoga, mogu biti prikladniji za osnovnoškolce, nego za srednjoškolce (i obrnuto) i/ili mogu izgledati drugačije u različitim područjima sadržaja. Moraju se napraviti razumne prilagodbe, gdje je to potrebno, kako bi se osigurao pun pristup i sudjelovanje učenika s poteškoćama.

1. Započnite s dubljim razumijevanjem onoga što vaši učenici trebaju naučiti.

To znači znati više od samog sadržaja nastavnog plana i programa. Pregledajte nastavni plan i program kako biste razjasnili normalan napredak učenja u nastavnoj jedinici koju predajete. Znajte unaprijed „kritično znanje“, koje će učenicima trebati, da prijeđu na sljedeći koncept i točke u kojima će biti najvažnije procijeniti učenje vaših učenika kako bi se utvrdilo razumijevanje.

Identificirajte što vaši učenici već znaju (ili misle da znaju) prije nego li započnu novu nastavnu jedinicu. Razmislite o organiziranju neformalnog kviza kako biste stekli određeni uvid u postojeće znanje ili zablude.

Važno je prepoznati koncepte ili vještine, u određenoj nastavnoj jedinici, koje je obično lako ili teško naučiti. Budite spremni potrošiti više vremena na teške elemente i često provjeravati razumijevanje samih učenika. Možete koristiti uvodne evaluacije učenika kao podatke za usmjeravanje vašeg planiranja.

2. Postavite jasne i mjerljive ciljeve učenja.

Prenesite visoka očekivanja i održite svoje učenike motiviranima za učenje u svakoj lekciji. Postavite ciljeve učenja na temelju evaluacija učenika koji su usklađeni s nastavnim planom i programom. Pregledajte svoj nastavni plan i program, a zatim analizirajte podatke o učenicima na razini odjeljenja i pojedinca kako biste ustvrdili gdje su vaši učenici i gdje trebaju biti.

Jasno objasnite kriterije uspjeha za svaki cilj. Učenici bi trebali razumjeti što se od njih očekuje naučiti, gdje se trenutačno nalaze i korake za postizanje očekivanog cilja učenja.

Budite jasni u vezi sa svrhom i relevantnošću svih zadataka za svaki cilj učenja. Provjerite je li tijekom svih zadataka cilj učenja jasno naveden i objašnjen.

3. Redovito provjeravajte učeničko razumijevanje.

To se ne mora biti učiniti putem formalnog ispita, testa ili kontrolnog rada. Formativno ocjenjivanje obično koristi lakše metode provjere.

Dizajnirajte jednostavna, skromnija ocjenjivanja, poput brzih kvizova ili izlaznih kartica koje omogućuju svim učenicima, bez obzira na to gdje se nalaze u vlastitom učenju, pokazati što znaju. To bi trebalo pomoći u prepoznavanju uobičajenih zabluda kod učenika, provjeriti zapamćivanje naučenih sadržaja i pomoći vam u planiranju budućih lekcija. Na primjer, „Brzi kviz petkom“ jednostavna je tjedna rutina s niskim ulozima koja vam može pomoći da uočite sadržaj koji treba revidirati i pomoći će vam u planiranju lekcija za naredni tjedan.

Postavljajte učenicima izazovna pitanja i potaknite ih da artikuliraju svoje razmišljanje. To će vam pomoći da procijenite koliko pojedini učenici stvarno znaju. Na primjer, postavljajte pitanja koja počinju sa 'zašto', 'zašto-ne', 'kako', 'šta ako', 'kako se X upoređuje s Y' i 'koji su dokazi za X'.

Pratite napredak svakog učenika. To može pomoći u brzom lociranju izvora bilo kakvog jaza u učenju ili pogrešnog uvjerenja koje se može razviti tako da se može riješiti s učenicom.

4. Osigurajte pravovremenu povratnu informaciju koja je individualizirana gdje je to moguće.

Priroda vaših povratnih informacija ovisit će o prirodi procjene, ali se vrijede neka opća načela.

Odmah dajte povratne informacije i provjerite razumijevanje. Neke povratne informacije mogu biti trenutačni odgovor na odgovoreno učenikovo pitanje ili opaženu radnju. Budite iskreni, konstruktivni i jasni i nemi dopustiti da pogreške prođu bez praćenja i intervencije.

Budite precizni s povratnim informacijama i prilagodite ih prirodi procjene i cilju učenja; na primjer, povratne informacije u obliku natuknica unutar teksta mogu biti korisne u pomaganju učenicima da nauče argumentaciju u pisanju.

eseja. Bez obzira na oblik, povratne informacije trebaju biti personalizirane, s detaljnim, specifičnim i djelotvornim koracima za unapređenje.

Koristite svoje povratne informacije kako biste pomogli učenicima razumjeti što želite od njih. Gdje je moguće, koristite razvojne rubrike s kriterijima prilagođenim za konkretni zadatak i/ili uzorcima rada, kako bi učenici razumjeli što se od njih očekuje. Ovi resursi također mogu pomoći učenicima da postanu bolji u samoocjenjivanju.

Literatura:

1. Brajković Sanja, Žokalj Gabriela: UČENJE U TIJEKU: kako formativnim vrednovanjem potaknuti učenje (ALFA 2021.)
2. Dylan Wiliam : Embedded Formative Assessment - practical strategies and tools (Solution Tree 2011.)
3. Page D. Keeley , Cheryl Rose Tobey : Mathematics Formative Assessment, Volume 1: 75 Practical Strategies for Linking Assessment, Instruction, and Learning (Corwin 2011)

eTwinning

„Zajedništvo je najjača taktika, nitko me ne može uvjeriti da jedan igrač može napraviti više nego tim !“

Lino Červar

